

**THE EFFECTIVENESS OF PROTECTION MOTIVATION
THEORY TO BEHAVIORAL MODIFICATION TO REDUCE
THE RISK OF CORONARY HEART DISEASE AMONG UPPER
SECONDARY MALE STUDENTS IN SCHOOLS UNDER
BANGKOK PRIVATE EDUCATION OFFICE**

NITINART TIPMONTA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL
SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2003**

**ISBN 974-04-3354-5
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

ประสิทธิผลของทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดความเสี่ยงโรคหลอดเลือดหัวใจ
ของนักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กรุงเทพมหานคร (THE EFFECTIVENESS OF PROTECTION MOTIVATION THEORY TO BEHAVIORAL
MODIFICATION TO REDUCE THE RISK OF CORONARY HEART DISEASE AMONG UPPER
SECONDARY MALE STUDENTS IN SCHOOLS UNDER BANGKOK PRIVATE EDUCATION OFFICE.)

นิตินารถ ทิพย์มณฑา 4137152 PPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว, Ph.D.; ชาญชัย ยามะรัต, M.S.P.H.; วิชัย วนดุรงค์วรรณ
,M.D.,F.I.M.S.; ชอบ ลีชอ, Ph.D.

บทคัดย่อ

โรคหลอดเลือดหัวใจเป็นโรคไม่ติดต่อที่เป็นสาเหตุการเสียชีวิตที่สำคัญของประเทศไทยและมีแนวโน้มเพิ่ม
สูงขึ้น วัยรุ่นที่มีภาวะโภชนาการเกินมาตรฐานเป็นวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดโรค ในเรื่องการรับประทานอาหาร และ
ขาดการออกกำลังกาย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งการทดลองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรม สุข
ศึกษาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงโรคหลอดเลือดหัวใจ โดยการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรค ตัว
แบบบุคคล การบรรยาย การสาธิต การฝึกทักษะ และกระบวนการกลุ่มมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสุขภาพกลุ่มตัว
อย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีปัจจัยเสี่ยงเรื่องภาวะโภชนาการเกินมาตรฐานหรืออ้วนเป็นหลัก ขาดการออก
กำลังกายและรับประทานอาหารที่มีไขมันสูงเป็นประจำรวม มีอายุระหว่าง 15-16 ปี จำนวนทั้งสิ้น 80 รายซึ่งผู้วิจัยได้ทำการคัด
เลือกโรงเรียนตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยทั้งสิ้น 14 สัปดาห์ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน
2543 ถึง มกราคม 2544 รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง วัดชีพจรขณะพักและระยะเวลาในการ
กลับสู่ชีพจรขณะพัก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ Paired t-test และ Independent t-test

ผลการวิจัยพบว่าภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงการประเมินอันตรายโรคหลอดเลือดหัวใจ
ใจประกอบด้วยการรับรู้ความรุนแรง การรับรู้โอกาสเสี่ยง การประเมินการเผชิญปัญหาโรคหลอดเลือดหัวใจประกอบด้วย
ความคาดหวังในความสามารถของตนและความคาดหวังในผลลัพธ์ และพฤติกรรมลดความเสี่ยงโรคหลอดเลือดหัวใจ มี
คะแนนสูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ชีพจรขณะพักและระยะเวลาการกลับสู่
ชีพจรขณะพักลดลงต่ำกว่าก่อนการทดลองและต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนน้ำหนักตัวกลุ่มทดลองมีน้ำ
หนักลดลงต่ำกว่าก่อนการทดลองและต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบแต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามโปรแกรม
นี้น่าจะนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆซึ่งมีคุณลักษณะทางประชากรและสังคมที่คล้ายคลึงกันและโรงเรียนต่าง
ๆต่อไป

THE EFFECTIVENESS OF PROTECTION MOTIVATION THEORY TO BEHAVIORAL MODIFICATION TO REDUCE THE RISK OF CORONARY HEART DISEASE AMONG UPPER SECONDARY MALE STUDENTS IN SCHOOLS UNDER BANGKOK PRIVATE EDUCATION OFFICE.

NITINART TIPMONTA 4137152 PPHP/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORS: ROONGROTE POOMRIEW, Ph.D., CHANCHAI YAMARAT, M.S.P.H.,
VICHAI VANADURONGWAN, M.D., F.I.M.S., CHAUB LEECHOR, Ph.D.

ABSTRACT

Cardiovascular disease is one of the major causes of death in Thailand. This non-communicable disease is on the rise in Thailand, and the most prevalent is Coronary Heart Disease. Overweight students are at risk of this disease because of unhealthy eating behavior and lack of exercise.

This quasi-experimental study was designed to document the effectiveness of a health education program using Protection Motivation Theory to reduce the risk of Coronary Heart Disease. The program used modeling, lectures, exercise demonstrations, eating practices and group processes. The study sample was comprised of 80 male students aged 15-16 years studying in upper secondary schools under Bangkok Private Education Office. The sample was selected by simple random sampling and was evenly divided into two groups: an experimental and a comparison group. The study was carried out for 14 weeks from November 2000 to January 2001. Data were collected by using a questionnaire, measuring bodyweight, height, resting pulse, and recovery rate. Statistical analysis included frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, paired t- test, and independent t- test.

Results showed that after participating in the health education program, the experimental group had a significant change in their perceived severity and susceptibility to coronary heart disease, self-efficacy, response efficacy and demonstrated behavioral change to reduce coronary heart disease to a greater extent than the comparison group. It was also found that the experimental group had a lower pulse rate at rest and shorter recovery time than the comparison group after participation in the program. Furthermore, the experimental group had marginally lower bodyweight than the comparison group.

The study revealed that a health education program utilizing the Protection Motivation Theory and group processes yielded positive changes in behavior to reduce coronary heart disease. Thus, this program should be applied to other similar target groups and in other schools.

KEY WORDS : PROTECTION MOTIVATION THEORY / CORONARY HEART DISEASE